

POSTANOWIENIE

26 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 26 października 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P.P. i A.P.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie ewentualnie o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 13 kwietnia 2022 r., I ACa 1460/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powodów 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

(a.g.)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 13 kwietnia 2022 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, po rozpoznaniu sprawy z powództwa P.P. i A.P. przeciwko Bankowi S.A. w W. o ustalenie ewentualnie o zapłatę, oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z 29 czerwca 2021 r. i orzekł o kosztach postępowania.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości i domagał się uchylenia tego wyroku oraz przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powodowie wnieśli o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano szereg istotnych zagadnień prawnych, które sformułowano w formie pytań: „Czy samo ustalenie nieważności umowy w jakikolwiek sposób kończy spór między stronami w sposób definitywny i czy powód posiada interes prawny

w wytoczeniu tego typu powództwa w sytuacji, kiedy strona powodowa może wystąpić z dalej idącym roszczeniem o zapłatę?"; „Czy wstąpienie z powództwem o ustalenie nieważności umowy, w sytuacji kiedy kredytobiorca może wystąpić z dalej idącym roszczeniem o zapłatę jest nadużyciem prawa podmiotowego i procesowego, oraz czy narusza zasady współżycia społecznego, poprzez rozdrabnianie postępowań na kilka odrębnych, w sytuacji kiedy możliwe jest wystąpienie z powództwem o zapłatę, a tym samym uniknięcie generowania m.in. zbędnych kosztów procesu, a także wydłużenia czasu trwania całego procesu?"; „Czy w świetle regulaminu, stanowiącego integralny załącznik do umowy kredytu i wiążącego strony umowy już w dacie jej zawarcia oraz później zawartego aneksu do umowy kredytu, mającego swoje oparcie w ustawie z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe (ustawa antyspreadowa), gdzie na wniosek powoda dodatkowo wyartykułowano zapisy regulaminu dotyczące możliwości spłaty kredytu bezpośrednio w walucie, do której indeksowany był kredyt, tj. CHF, z pominięciem kwestionowanego przez powoda odesłania do Tabeli kursów walut obcych, może być mowa o naruszeniu dobrych obyczajów, czy też rażącym naruszeniu interesów konsumenta, skoro powód mógł spłacać, na mocy regulaminu, kredyt od początku trwania Umowy zarówno w walucie PLN z zastosowaniem kursów z tabeli Banku, na który sam zgodził się podpisując Umowę wraz z załącznikami, lub mógł samodzielnie pozyskiwać walutę na rynku walut i dokonywać spłaty rat kredytu z pominięciem tabel kursowych Banku bezpośrednio w walucie obcej; a tym samym czy zostały spełnione wszelkie przesłanki, aby uznać, że zapisy umowne są abuzywne oraz czy po ich ewentualnym wyeliminowaniu Umowa kredytu nie może wiązać stron umowy w dalszym ciągu?”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca

2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. W istocie zagadnienia prawne wskazane przez skarżącego są pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa. Ponadto przedstawiona problematyka była już wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego (zob. np. uchwałę 7 sędziów SN – zasadę prawną - z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56; wyroki SN: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr 2, poz. 20; z 21 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 459/22; i z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1964).

a.g.

(r.g.)